

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 37/2023
24.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Љиљане Денић и адвоката Марије Јанковић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 484/21 од 18.08.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 189/22 од 15.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Љиљане Денић и адвоката Марије Јанковић, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 484/21 од 18.08.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 189/22 од 15.11.2022. године тако што Врховни касациони суд, на основу члана 422. тачка 3) Законика о кривичном поступку према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да је:

„у току ноћи 20/21.03.2017. године, у ..., у стању урачунљивости, са умишљајем, полно узнемиравао друго лице, којим понашањем је повредио достојанство тог лица у сфери полног живота, а које је створило понижавајуће и увредљиво окружење, на тај начин што је као медицински техничар одељења неурологије Опште болнице „ББ“ у ..., дана 20.03.2017. године након пријема смене и поделе редовне терапије пацијентима на одељењу неурологије, заједно са колегом ВВ, због рођендана који је славио тог дана, око 23.00 часова, позвао још двојицу колега са одељења психијатрије и то ГГ и ДД, као и колегу ЋЋ са одељења палијативне неге, када су у соби за медицинске техничаре конзумирали алкохол, након чега се ВВ први вратио на своје радно место, а за њим и ДД, док је ГГ остао на прослави, да би око 03.00 часова, окривљени отишао до врата собе у којој се налазила пацијенткиња – оштећена ЋЋ, којој је лупао на врата, због чега је иста отишла до собе у којој бораве техничари, али је соба била закључана, када је отишла у собу дежурног лекара др ЕЕ, која јој је рекла да се врати у своју собу, али је оштећена поново отишла до собе за техничаре, где је затекла окривљеног који је био

сам у соби и када га је питала из ког разлога је пробудио, исти јој је одговорио да је он доктор, што је оштећена поверовала, јер је исти био у зеленој униформи коју носе лекари, када јој је окривљени рекао да седне поред њега на кревет, што је она и учинила, али је убрзо напустила собу за техничаре, да би се у периоду око 04.00 часова вратила у исту собу, а затим је после неких 40 минута поново напустила, да би по поновном доласку у ту просторију затекла само пацијенткињу ЖЖ и окривљеног, када је окривљени после одласка из трпезарије ЖЖ, од оштећене тражио да седне на место претходне пацијенткиње, а како оштећена када је села није гледала право у њега, исти је почео да јој удара шамаре, да је додирује за руке, након чега ју је ухватио за груди, а након тога од оштећене тражио да устане, да свуче фармерице које је носила, а онда и доњи веш, након чега је почео да јој руком додирује спољашњост вагине, како би је „гинеколошки прегледао завлачењем прстију у вагину“, а када је хтео да стави прст у вагину оштећене, иста му то није дозволила, због чега јој је рекао да се окрене око своје осе, што је оштећена урадила и након тога почео да је додирује по задњици, када је исти приметио опекотине на ногама оштећене и када ју је упитао одакле исте потичу, у ком моменту се оштећена обукла, али је окривљени тражио да му иста седне у крило и да му исприча какве односе има са својим супругом, тако да је по доласку, њој непознатог лица које је ушло у трпезарију, окривљени изашао, а она отишла у своју собу и ујутру све испричала свом супругу, при чему је био свестан противправности дела и хтео његово извршење“;

-чиме би извршио кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 484/21 од 18.08.2022. године окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело недозвољене полне радње из члана 182а став 1. у вези члана 181. став 1. Кривичног законика за које је осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци и обавезан је да сноси трошкове кривичног поступка, те да плати Основном јавном тужиоцу у Прокупљу износ од 33.930,90 динара, Основном суду у Прокупљу износ од 25.040,06 динара као и на име паушала износ од 10.000,00 динара и оштећеној ЂЂ износ од 184.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, док је оштећена ЂЂ ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 189/22 од 15.11.2022. године, делимично је усвојена жалба бранилаца окривљеног АА, адвоката Марије Јанковић и адвоката Љиљане Денић и пресуда Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 484/21 од 18.08.2022. године је преиначена тако што је окривљени АА оглашен кривим да је извршио кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 месеци и истовремено је одређено да ће се казна извршити у просторијама у којима окривљени станује уз примену електронског надзора, а које просторије окривљени не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, док је у непреиначеном делу пресуда Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 484/21 од 18.08.2022. године потврђена и жалба бранилаца окривљеног одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокат Љиљана Денић и адвокат Марија Јанковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 10) Законика о кривичном поступку и повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дело за које је осуђен или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање, као и да одреди, у смислу одредбе члана 488. став 3. Законика о кривичном поступку, да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни касациони суд је, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. Законика о кривичном поступку (ЗКП), без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано браниоци окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указују да је доношењем другостепене пресуде на штету окривљеног АА повређен закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП. Ово са разлога, јер је другостепена пресуда донета након наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења за кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. Кривичног законика за које је окривљени оглашен кривим другостепеном пресудом.

Наиме, из списка предмета произилази да након што је окривљени АА пресудом Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 216/18 од 19.07.2021. године оглашен кривим за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. у вези члана 181. став 1. Кривичног законика, а која пресуда је, по жалби бранилаца окривљеног због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, укинута решењем Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 193/21 од 25.11.2021. године, првостепени суд је у поновном поступку након што је јавни тужилац изменио оптужни предлог, додајући елементе који нису садржани у ранијем оптужном предлогу, окривљеног огласио кривим за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182 став 1. у вези члана 181. став 1. КЗ, на који начин је ставио окривљеног у тежи положај од оног у коме је био по основном оптужном предлогу и повредио одредбу члана 453. ЗКП односно начело забране преиначења на штету окривљеног што је констатовано решењем Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 193/21, након чега је по изјављеној жалби бранилаца окривљених на наведену првостепену пресуду, другостепени суд својом пресудом Кж1 бр. 189/22 од 15.11.2022. године делимичним усвајањем поднете жалбе преиначио првостепену пресуду у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције и окривљеног АА огласио кривим за кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. КЗ, јер по налажењу суда у чињеничном опису кривичног дела није садржан опис радњи кривичног дела недозвољене полне радње из

члана 182 став 1. у вези члана 181. став 1. КЗ, већ само опис радње кривичног дело полно узнемиравање.

Одредбом члана 182а став 1. КЗ прописано је да ко полно узнемирава друго лице, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Чланом 103. став 1. тачка 6) КЗ прописано је да се кривично гоњење не може предузети када протекне 2 године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора до 1 године или новчана казна, док је одредбом члана 104. став 6. КЗ прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају када протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду да је време извршења кривичног дела 20.03.2017. године, то је с обзиром на прописану казну за кривично дело из члана 182а став 1. и 3. КЗ, у време доношења другостепене пресуде наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. КЗ, јер је апсолутна застарелост наступила дана 20.03.2021. године, дакле у време седнице већа другостепеног суда која је одржана дана 15.11.2022. године, из којих разлога је Врховни касациони суд, усвајајући захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног, према окривљеном АА због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. и 3. КЗ, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу због наступања застарелости кривичног гоњења.

На основу члана 265. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је имао у виду и остале наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, али их при овако заузетом ставу није посебно образлагао, јер су исти без утицаја на одлучивање.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**